

FNV Vecht voor je recht Nieuwsbrief nr 53

Pers de winsten uit, niet de lonen.

In het mei nummer van International Viewpoint IV online magazine verscheen een uitstekende analyse van de huidige economische crisis in Europa onder de titel "Fiscale crisis of een crisis van de inkomensverdeling? Pers de winsten uit, niet de lonen". De schrijfster van dit artikel is *Özlem Onaran senior docente economie aan de Universiteit van Middlesex, Groot-Brittannië*. Hieronder publiceren wij een paar citaten uit haar vertaalde artikel die de ontwikkeling van de crisis goed weergeven.

Citaat 1: We bevinden ons in een nieuwe fase van de mondiale crisis: de strijd om het verdelen van de kosten. Deze crisis is het resultaat van groeiende uitbuiting en ongelijkheid op wereldschaal sinds de jaren 80. Het neoliberalisme heeft geprobeerd de crisis van het gouden tijdperk van het kapitalisme op te lossen door een aanval op de positie van de werknemers. Het resultaat was een dramatische daling van de onderhandelingspositie van de werknemers en daling van het arbeidsaandeel in het Nationaal Inkomen over de gehele wereld sinds de jaren 80.

Echter de daling van de arbeidsinkomensquote in het Nationaal Inkomen is de bron van een potentiële afzetcrisis voor het gehele kapitalistische systeem. De daling van de koopkracht van de werknemers beperkte hun mogelijkheden om te consumeren. Afzetmarkttekorten en financiële deregulering verminderden de investeringen ondanks de stijgende winstgevendheid. Financiële innovaties en op schuldengebaseerde consumptie leken een korte termijn oplossing te bieden voor deze potentiële afzetcrisis. Sinds de zomer van 2007 is deze oplossing ook ingestort.

Citaat 2: Druk op de lonen, mondiale onevenwichtigheden en Europa.

De afzetcrisis als bron van de huidige crisis veroorzaakt door constante neerwaartse druk op de lonen is nauw verbonden met de mondiale onevenwichtigheden. Het op schulden gebaseerde consumptiemodel genereerde een tekort op de lopende rekening, in landen als de VS en Groot Brittannië. Dit tekort werd gefinancierd door de overschotten van de ontwikkelde landen, zoals Duitsland en Japan, de ontwikkelingslanden als China en Zuid-Korea, of de olierijke landen in het Midden Oosten. In de meeste landen werden overschotten op de lopende rekening mogelijk gemaakt door neerwaartse druk op de lonen. In de Europese context komen de loonmatigingsstrategie (verlies aan lonen, werkloosheidsuitkeringen, en pensioenrechten) en de overschotten op de lopende rekening van de betalingsbalans van landen als Duitsland, Nederland e.a. overeen met de tekorten (de publieke en private schulden) van de periferie in de Eurozone, vooral in Griekenland, Spanje, Portugal en Ierland die als afzetmarkten fungeren. Deze crisis legde de historische verschillen binnen Europa bloot, en veranderde de mondiale crisis in een Europese crisis.

Citaat 3: De crisis werd getemd door grote bancaire reddingsoperaties en fiscale stimuli. Nu zijn de financiële speculanten en de ondernemingen bezig deze afzetcrisis een nieuwe naam te geven als 'fiscale' of soevereine schulden crisis' en zetten de regeringen in diverse landen onder druk om te bezuinigen, om daarmee belastingen op hun winsten en vermogens te vermijden. Nu zijn het weer dezelfde banken die vragen om hoge rentetarieven tegen het risico van wanbetaling door regeringen met hoge overheidstekorten en staatsschulden en dreigen met stopzetting van de kredietverlening. In landen als Griekenland waar zowel de staatschuld als het overheidstekort hoog is, in combinatie met een olopend tekort op de lopende rekening, heeft de aanval van de speculanten het

Ga naar www.europamoetanders.nl en teken de petitie en abonneer je op onze nieuwsbrief.
www.fnvvechtvoorjerecht.nl info@fnvvechtvoorjerecht.nl <http://fnvvechtvoorjerecht.hyves.nl/>

FNV Vecht voor je recht Nieuwsbrief nr 53

land op de rand gebracht van een crisis in de overheidsschulden. Sterker nog vóór Griekenland werden in 2009 de Oost-Europese landen aangevallen. Na Griekenland was de aandacht al snel gericht op Portugal en Spanje.

Citaat 4: Griekenland wordt nu onder druk gezet om haar begrotingstekort te verlagen van 13,6% van het BBP in 2009 tot 3% in 2013 via de drastische vermindering van de uitgaven. Het merendeel van de bezuinigingsmaatregelen zal de werkende mensen pijn doen. Het is echter onduidelijk hoe dit bezuinigingsplan Griekenland zal redden van insolventie: als de recessie dieper wordt, zullen de belastinginkomsten lager worden en ondanks de omvangrijke bezuinigingen, het begrotingstekort misschien niet verbeteren.

Citaat 5: Voor een internationalistisch Europa!

Hoewel de kosten van de reddingspakketten duidelijk zijn, wordt er geen enkele inspanning gedaan om de verantwoordelijken en de rijken de kosten te laten betalen. De groeiende sociale strijd in heel Europa kan worden omgezet in een hefboom voor de ontwikkeling van een internationalistisch alternatief voor de crisis in Europa. Het bestaande loonmatigingsbeleid van de verschillende EU-landen heeft de werkende mensen van deze landen in gelijke mate getroffen. De groeiende sociale strijd in heel Europa kan worden omgezet in een hefboom voor de ontwikkeling van een internationalistisch alternatief voor de crisis in Europa. Het bestaande loonmatigingsbeleid van de verschillende EU-landen heeft de werkende mensen van deze landen in gelijke mate getroffen. De populaire stelling in Duitsland, dat Griekenland een uitgavencrisis heeft, verbergt het punt dat het verlies aan lonen, werkloosheidsuitkeringen, en pensioenrechten van de Duitse arbeiders is dat in het laatste decennium in belangrijke mate heeft geleid tot onevenwichtigheden in Europa.

Citaat 6: De grote crisis pleit voor een belangrijke herstructurering of herziening van het bestaande beleid in de richting van een democratisch gepland, participerend socialistisch economisch model waarbij het uitgangspunt is de dringende problemen van de werkgelegenheid, de inkomensverdeling en de ecologische duurzaamheid.

[Het volledig vertaalde artikel vind je hier.](#) [Het originele Engelse artikel vind je hier](#)

FNV Vecht voor je recht

Als vakbondsnetwerk pleitten wij al een hele tijd voor maatregelen die de rekening van de crisis bij de veroorzakers en de profiteurs legt. In [nieuwsbrief nr 51](#), uitgegeven op 1 mei 2010 kan je onze eisen nogmaals lezen. Deze lijst met eisen is goed voor minstens 20 miljard aan extra inkomsten. Hierbij is het punt over de belastingontwijking door multinationals buiten beschouwing gelaten. Volgens een Zembla uitzending van vorig jaar goed voor 16 miljard. Het ministerie heeft dit bedrag bestreden maar niet ontkent dat het gebeurd. Laten we voor het gemak aannemen dat er zeker wel 8 miljard te halen is door de ontwijkingroutes te blokkeren. Dan leveren onze voorstellen tussen de 28 en 30 miljard op. Genoeg om in 2015 de overheidsbegroting volledig op orde te hebben zonder dat er door draconische bezuinigingen de sloop van de verzorgingstaat wordt ingezet. Het is gewoon een kwestie van kiezen, laten we de rijken op draaien voor de crisis van het casino kapitalisme of zijn zo meteen de werknemers, studenten en uitkeringsgerechtigden de klos.

Europese werknemers moeten in verzet

De vraag wie er gaat betalen geldt voor alle werknemers in Europa. In elk land is het mogelijk de rekening op de juiste plaats neer te leggen. Maar dat zal alleen gebeuren als de werknemers breed in verzet komen. In dat licht is de strijd van de Griekse werknemers ook onze strijd en zal de uitkomst mede de richting in Nederland bepalen.

Ga naar www.europamoetanders.nl en teken de petitie en abonneer je op onze nieuwsbrief. www.fnvvechtvoorjerecht.nl info@fnvvechtvoorjerecht.nl <http://fnvvechtvoorjerecht.hyves.nl/>